

Почтову оплату заплачено гуртом.
Pocztową opłatę zapłacono gryzantem

Наш Лемко

РІК II.

Ч. 24 (48)

Львів, 15-го грудня 1935

Виходить двічі в місяць

Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 257-90
NASZ ŁEMKO, LWOW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол., Піврічно 1'80 зол., Чвертьрічно 1'— зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1½ ам. дол. або рівновартість.

ЧИ МОЖЕ БУТИ ДОБРЕ?

Союз Народів оголосив, що в 1934 р. вмерло з голоду та недоживлення два і пів мільйона людей, а мільйон з чубком скінчило самогубством з нужди. На два міліарди людей на світі тільки 500 тисяч має потрібні до життя засоби. Це все вияв повоєнної недопільної політики, хоч учені кажуть, що при відповіднім розміщенню людей і розумнім розділі землі та земських дібр, могли би ще 7 і пів міліарда людей спокійно жити.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОСОЛ У НЮЙОРКУ.

В Ньюорку, найбільшому місті на світі, вийшов послом до краєвого сейму українець адвокат Степан Ярема. Його противники: англо-американці, жид Бяльські (соціяліст) і комуніст провалилися. Так отже в соймі найбільшого в світі міста засів перший посол українець.

—о—

ЩО КАЖУТЬ ЧИСЛА?

В 1928 році треба було продати 100 кг. жита, щоби купити звичайний господарський плуг, нині треба продати 276 кг. За 10 кг. цукру треба було тоді заплатити 36 кг. жита, а сьогодні, як той цукор дещо подешевів, треба аж 111 кг. жита на 10 кг. цукру. За 10 кг. соли тоді 8 кг. жита, нині 28 кг., за 10 літрів камфіни (нахти) 13 кг. жита — днес 42 кг. За 100 кг. штучних погноїв тоді 141 кг. жита — тепер »лем« 580 кг. жита. Ці числа найкраще вказують сільську кризу і визиск.

—о—

НЕДОЗВОЛЕНА ОПЕРАЦІЯ.

В Новому Санчі арештували лікаря д-ра З., що перевів на жінці огородника з Криниці, Владислава Яроша недозволену операцію, від якої вона незабаром померла.

ЯК ЖИДІВСЬКІ КРАМАРІ ДОРОБЛЯЮТЬСЯ МАЙНА?

У Варшаві засудили на 5 місяців вязниці одного жидівського крамаря за таке обманство: він винесав з коробок сірники, укладав дві навхрест та зверху наповнював коробочки щільно сірниками. Через ті два перехресні сірники можна було вмістити до коробочки 15 до 20 сірників менше. Їх він давав до підроблених коробочок і так багатів.

КІСТЯКИ В ПОЛІЦІЙНИХ ВЯЗНИЦЯХ.

При будівельних працях у Варшаві, в тім місці, де до 1915. року знаходилися бюра російської політичної «охорани», найдено в півницях кистяки жінок і мужчин. Вони були закопані в півницях усього на глибину одного ліктя. Це потверджує ті поголоски, які кружляли між людьми за російської окупації про злочинні практики охорани, яка мордує невигідних вязнів і потасмно їх закопує.

Жінки найбільше терплять через п'янство чоловіків.

ДОПОВНЯЮЧІ ВИБОРИ ДО ЛЬВІВСЬКОЇ ХЛІБОРОБСЬКОЇ ПАЛАТИ.

В дні 17. листопада ц. р. відбулися доповнячі вибори до ради льв. хлібороб. Палати з Ш-ої округи (повіт Перемишль, Добромиль, Лісько, Сянік), де опорожнився мандат радника Іванісіка (старорусин), що недавно помер.

На його місце вибрано радником львівської хліборобської Палати **Володимира Солов'я**, землевласника зі Середнього Села, пов. Лісько. В такий спосіб збільшилось чи-сло радників-українців у цій Палаті.

—о—

ДАЛЬШІ САМОСУДИ ПОЛЬСЬКИХ СЕЛЯН

Минулого тижня в однім селі коло Санча селяни викрили в одній жінці крадені ріchi. Виволікли її на поле і зачали випитуватись, звідки вона ті ріchi взяла. Та коли жінка не хотіла призватись, тяжко її побили і так серед поля майже в безнадійному стані покинули.

—о—

Члени Хору Товариства «Український Народний Дім» в Красній коло Лютчі в Стрижівщині, з Вчр. о. М. Гайдуком по середині.

Невідрядні обставини нашого села

Ми були наочними свідками, як наш господар у горох виганяє зі своєї обори останню корову в часі цьогорічнього переднівку, продавав її забезщин на торговиці, щоб купити відтак дрібку зерна і прокормити свою ріднію до нового сподіваного хліба.

Однаке, який міг бути наш цьогорічний новий хлібець, як весна не дописала, а в літі град вимолотив збіжжа на стеблі? Чи може бути мова про покращання нашого життя? Незабуваймо також, що минулорічна повінь підорвала наш стан господарського посідання щонайменше на десять довгих літ.

Впрочім — чи наші гірські ріллі, піврільки, третини та вертання приносили нам відповідні збори і минулими роками? Та же правда в нас кажуть, що брат ледви брата родить — овес сіється, щоб призбирати трохи соломи і перезимувати один або два хвости домашньої тварини. Колиб наш господар у горах не продумав, не кидав собою по всіх усюдах за всіми можливими заробітками, тяжко приходило би йому коротати свій вік серед таких непригоджих обставин.

Наше село задовжене по вуха, екзекуціям немає міри ані ліку. Населення доведене до крайної нужди, не бачить нізвідки жадної помочі. Навпаки село замотується щораз більше в це безвихідне ляче колесо, що з його немає жадного повороту. Кліщі людської недолі щораз сильніше застірюються — ніде не видно виходу.

Село терпить подвійно, бо ніхто про його не дбає. Нашого селянина трак-

тується як громадянина другої класи; ніхто на жаль — не хоче зрозуміти, що як господар буде управляти свої клаптики ріллі та буде годувати домашні тварини лише на свою потребу, тоді станеться загальнє зло, що ніхто його не направить.

Наши сільські діти з роду не їдять цукру, хоч його збувають за безцін англійським безрогам; варинки і сухого вівсяного оціпка наша дитина не має подостатком; не бачить молока місяцями. Бо мати несе останню цапку того краденого зперед дітей молодка до міста, щоб податок і асекурацію відігнати. До школи біжить наша дитина бoso та в татовій загортці, щоб не платити карти і чемнить у передсінку шкільного будинку на свою чергу, бо ще старші діти вчаться; або чекає в хаті, аж вернє старший брат і передягається в його одіння й щойно тоді збиває собі пальці по каміннях, щоб не спізнатись до школи. Половина цих дітей хора на сухоті, недокровна, недорозвинена, крім біди і голоду не знає інших «вигод».

А наші забіджені, вимізеровані матері-жінки? Скільки журби переносять їх материнське серце, як не можуть помогти своїм найдорожчим, найменшим? Хто перечислить ці недоспани ночі над колискою хоробри дитини? Хто почислить ці крові запечені мозолі на їхніх спрацьованих руках? Хто в силі подолати стільки недолі?

Питаємо: хто?

Це крик розпуки, одчаю нашого гірського села. Заразом пересторога,

що село гине без хліба і заробітків!

Наше село не жде на жадні чуда, лише домагається того, що йому належиться. В першу чергу дати йому можливість свободного розвитку: привернути йому рідних виховників учителів, позволити йому бути господарем на його батьківському загоні. Дальше звільнити, зглядно обмежити самоволю ріжких лихварів і посередників — без огляду на чи ко ристь вони не працювали би. Забезпечити також село перед недоцільними — силоміць — панихінами методами піднесення його економічного рівня дотеперішньої господарки.

Навпаки, ніколи не було хісна зі силуваної молитви — так також і заводження гигієнічних поліпшень в хаті чи обійстю господарів грошевими карими, забороною того — що одночасно дозволене в других сторонах, нерозважно уложеніми плянами придергати гірське населення в небажаному досі положенню — нікому не придає ніякої користі.

Щойно тоді наше село піднесе себе та свій варстат праці, як побачить, що всі його мають нарівні за людей і може свободно виявляти свою охоту до життя.

Інших способів немає; все інше, це пусте переливання з порожнього в діраве.

Деякою розрадою в тім тяжкім положенню нашого села є нове явище, іменно теперішні міродайні чинники зрозуміли подекуди вже — неправильний досі підхід до потреб нашого села і попередній блуд стараються направити.

Юліян Тарнович.

— о —

— Загучали гори, задудніли ріки, пропав наш справник на віки — кепкували си молоджава...

Посадили го за тисові столи, дали му, гин дали — горичої смоли.

— о —

...Ник бив не познав од товди, що то йон лінський Гриц; такий справедливий однехався. Досправди ани пів словечком не натякнув газдини, що в місті дівала. Нона фурманка, а пак бриверя до розуму го людского навернула. Зявся щиро до стяганя боргів; льозомнич кріз пальці не піде — сядиваль видно здалу бесіду. А шиткою без йону сторожку, що на кінці дишле. Бо кет било ся берце з дунаю не зорвало при копаницох, била си сива коленок не очмахала, и бив би ник не зінав, же си Гриц кусцьок заміру палюнки шмолькнув. Перед самом кооперативом в замети копаниці загрязли і нарід мусів здріти, хто гии колядкує. Всьой без туту сторожку!

Нанашко з кооперативи.

— о —

СТОРОЖКА

Шитки знате того Грица шварного з підростічок і йону його жеребицуз, що то він мат штирьох синів і недавно — бо лем лони вернув з Гамеріки. Лем си піньч на бакир зажене, такий лялюшний, як пава. Ся величат сивом, що му бігат як фирмальце, тяжко підків здріти — реку в пеліннику єй дозерат.

Кой раз ся сутник зопив. Лем го міски пайташе до копаниць — гей до кулівки вергли і дерком зашмарити. Си на справунки приїхав до міста з газдинев.

— Пивні Югаска на нього спостила, яйшиби го на такий ганебский трафунок привело.

...Што і бабу одгайдав під ніч між мурисками і насмішка до ся поставив і причандалики поронив.

Лем сконкорблена сива сама дорогоу зознала горі путьом, кріз лазінки даць кошариска на верх до рабадового

вигона — аж до хиж. Як сірничка горі селом галяпувала, що аж Басаний Антох і Петро Слугого повідічали з бойска, такий лимік вилягався на путі — кади котрий.

— Гаполе гев — смоле смо! Вей ци то Гриц Гамаричан так снігом паранат. Якби митинги в кооперативі робив... Што ся од його справуваня наша Верховина валит. — Ци го суди скарили! Фраса гонористого пропійника фалечного прифукало! Насмішка такого стерного, що за справника ся нагваряв підлого. Лем му ся гамба на кукваку збакярил зо студжави, а вайсіска інійом поприсідало.

— Подь на загальні збори — сила силенна народу перед кооперативом — дес дідав товар і мedeц-горівку з дуганом хавкав? — даки ся звідували.

— Дистамент ти вичітают за підписи в лядовім деннику — ти велебний справнику. — Ато зме вибрали потіху громаді!..

— И за окапки з лазінок зо склепар'ювом мамірьом висповідашся... зас други крикали.

ВАРШАВСЬКИЙ ПРОЦЕС

Від понеділка 18. 11. до понеділка 25. 11. включно тривало перед варшавським карним окружним судом на самперед відчитування акту обжалування, а відтак переслухування підсудних. Але не було це в дійсності переслухування, тільки відчитування того, що підсудні зізнали давніше під час слідства. Звичайне переслухання не відбулося тому, що 11 підсудних відмовилися зізнавати польською мовою, а суд не хотів приняти зізнань українською мовою. Тільки один підсудний, а саме студент Мигаль зізнавав по польськи, причем старався всю вину взяти на себе, признаючись до різних закидів акту обвинувачення.

Акт обвинувачення багато займається не тільки вчинками підсудних, але також тайною Організацією Українських Націоналістів (ОУН) та Українською Військовою Організацією (УВО), на котрих чолі стоять полк. Коновалець. Між іншими прокуратор стверджує, що літовський уряд помогав тим організаціям грішмі (квартально мав давати по 1500 до 2000 доларів у 1930. р.). Крім того ОУН діставала гроши від української еміграції в Америці. Більша частина зарубіжних грошей ішла на оплачування Нач. Колегії та Проводу тих організацій. Коновалець як командант діставав місячно 150 доларів. Зате чимало людей були дуже скромно платні як єдри. Ів. Шиманський у Болгарії, що діставав по 5 доларів місячно і в травні 1933. року покінчив життя самогубством. Акт обвинувачення не обмежився тільки до справи пок. Перацького, але охоплює багато інших справ, як замах на совітський консул, приготування замаху на Ант. Крушельницького, вибух бомби в Редакції «Ради» й рівночасно друкарні «Гр. Голосу», справа вбивства укр. студента Яр. Бачинського, пок. директора укр. гімназії Бабія та інші.

В слідстві деякі підсудні призналися до участі в організації, інші ні. Деякі обтяжили своїми зізнаннями своїх товаришів і саму організацію. Звичайно такі обтяжуючі зізнання в слідстві підсудні в подібних процесах відкликували в часі розправи. Та сим разом підсудні не хотіли зізнавати по польськи й тому їх зізнання на слідстві вважає суд зізнаннями на розправі. Це для підсудних некорисне та утруднює адвокатам оборону. Суд знову становив на становиці, що закон дає деякі права українській мові в суді, але тільки в південно-східних воєводствах, а не в Варшаві. Підсудні знову трималися тактики, щоб зізнавати все одно тільки по українськи.

З під твої одноцільної тактики виломився тільки підсудний Мигаль, котрий зізнавав по польськи, а то тому,

що 1) «тим не принесе нечести українцям, бо Варшава не лежить на українських землях», 2) бо хоче вияснити низку справ, не щоб боронитися, бо боронитися не хоче і не буде. Мигаль признається до закидуваних йому вчинків та в дуже довгім своєму зізнанню оповідає про свою діяльність від хвили вступлення до ОУН, себто від початку 1931. року. Ті зізнання Мигаль страшенно обтяжили його. Мигаль дуже гостро осудив верхівку ОУН. Між іншими він сказав: «Я не вмів говорити, як сказав Підгайний: «Це зробив Мигаль», або «Це говорив Мигаль», а пізніше пан Підгайний не мав відваги того підписати. Але коли ми в організації вміли вимагати від малих людей, від ремісників та ін. діаспори, коли ми вміли говорити ім: «Ідіть і стріляйте, а пізніше втройтесь стріхніною, чи якою іншою отруєю, або стріляйтесь!» — то пізніше, коли нам самим прийшлося перейти ці спроби, люди з академічним вишколом уміли «сплати» (себто зраджувати інших при слідстві), але так щоб під своїми зізнаннями не підписатися. Тепер маю повні докази на те і тому я вважаю за вказане сказати все те на розправі, бо коли так діється в організації, то така організація не може існувати. Зазначую, що стріляючи до Бачинського, я вірив, що він конфідент і коли я дав приказ убити дир. Бабія, то я не знат, що це бувший український офіцер. Я винуватий в його убивстві, бо я приказав його забити. (Убив студ. Цар, що відтак сам застрілився). Я був організаційним техніком. Морально винуваті ті, що так заряджують організацією». До адвоката д-ра Горбового Мигаль сказав: «Якщо ви, пане оборонець, хочете мене боронити, то я за оборону дякую. Передтим ніхто не зголосувався до мене з пропозицією оборони. Я не хочу оборони. Але буду відповідати на питання, якщо мої відповіди можуть відтягнути підсудніх». В однім місяці спілав його адвокат д-р. Ганкевич: «Чим ви поясните, що ви тут з такою пріємністю підкреслюєте перед судом свою вину, бо я не розумію, як можна себе так підсувати під шибеницю?» На це Мигаль сказав, що хоче тим способом направити смерть Бачинського і дир. Бабія.

Шестого дня процесу в понеділок закінчили те сворідне переслухування підсудних, а дія 26. 12. почалося переслухання свідків. Насамперед переслухували свідків, що бачили, як убито в Варшаві пок. міністра Перацького та як шукають за вбийником. Усіх свідків е стокілька десять осіб.

ЗЕМЛЯ СВІДКОМ МИКУЛОГО

(Докінчення).

В коротких начерках «З історії Лемківщини» читаемо про повстування наших сіл в Карпатах і про важкіші — історичної ваги події. Однак, щоб призбирати ще більше цінних матеріалів, подали ми в попередньому числі запити, що їх тепер продовжуємо:

17. Які назви мають поодинокі гори, горби і верхи?

18. Чи на області села є скали, каменоломи, копальні глини, піску, вугля, нафти, заліза і т. п. чи мають окремі назвища?

19. Як називаються поодинокі долини, яруги, провалля?

20. Як називаються дороги, стежки, переходи (просміки), що ведуть на другий бік гірського пасма?

21. Чи на області села є печери, підземні хідники й які мають окремі назви?

22. Чи на області оселі не находять, або давніше не находили яких старинних речей (монет, оружжя, знаряддя)? Чи не робив хто там розкопів або пошукувань за такими речами? Чи немає там звалищ і замків, останків городищ, останків валів і укріплень і які мають окремі назвища?

23. Чи в Ґелі є церква мурована чи дерев'яна, під покровом якого свято-го (коли празник?), коли збудована? Чи є хрести, каплички, старі цвинтаріща, або загадки про них?

24. Які промислові заведення находяться в селі (млини, тартаки)?

25. Як населення пояснює назву оселі; чому вона так зоветься? Який є переказ про заснування оселі, подати його. Подати також перекази і пояснення, які є про котрунебудь з інших назв?

26. Чи є місцеві хроники, акти, грамоти, записки з давніх часів, старі інвентарі парохіяльних, церковних, громадських, двірських маєтностей. З таких старих інвентарів виписати такі назви піль, сіножатей, пасовиськ, лісів і т. д., що там згадані, зазначуючи окремо, які назви з цих задержалися ще до сьогодні в памяті або уживанню місцевого населення.

В закінченні наводимо, що в чергових числах будемо коротко подавати гарно опрацьовані відповіді; тим більше, що кожний наш дописувач напише нам крім цього про все, що тепер діється в наших горах. Наш часопис має бути точним зеркалом цілого життя в горах і в Америці, де живуть наші Брати Українці.

Вирівнуйте Свою залеглість за часопис хәраб і найменшими квотами, бо найменші вплати у великом числі дають велику суму. Пам'ятайте, що часопису без грошей не можна довго видавати.

Адміністрація.

Дерев'яна Церква в селі Камянка коло Риманова, збудована в 1925 р.; з працником в травні в дій Перен. Мощ. св. О. Миколая — (на теплого Николу).

Дитина, як і життя, не дасть себе ошукати

Польський часопис »Волинь« і за ним »Діло« подає цікаві уступки зі зізду вчителів у Рівному на Волині 1. XI. ц. р. »Дитина, як і життя, не дасть себе ошукати. Пісвідомо вона відчуває в учителеві приятеля чи ворога, зичливу істоту чи неприхильну. Оскільки вчитель-поляк не здобудеться на зичливе відношення до всього того, що українське, оскільки не зможе зав'язати людського і близького контакту (звязку) з цим українським життю — стаємо перед чимсь дуже злим, трагічним і для вчителя і для дитини і для держави. Це саме можна сказати про вчителя українця і польську дитину.«.

Святі слова — каже »Діло«, але чому з них не роблять ніякого ви-

сновку? Чому на Волині (і на нашій Лемківщині — прим. Ред.) українська дітвора має виключно польську школу та поляка вчителя? Чайже навіть найкращий учитель-поляк не може замінити українській дитині рідного ії учителя. А чужа для дитини мова в школі тільки шкодить її психічному (душевному) нормальному розвиткові. Далі про який контакт між польськими вчителями та українським національним життю може бути мова на Волині (або на Лемківщині — прим. Ред.), де заборонена всяка чисто національна українська праця... Тому в очах українського населення Волині поляк-учитель нічим не відріжняється від поляка-поліціята.

Продовження вписів до Господарсько-Садівничої Школи в Миловани

Ще можна вносити подання про приняття до Господарсько-Садівничої Школи в Милованию, бо на основі розпорядку Міністерства Освіти, наука в господарських школах починається щойно 20. січня 1936. р. і тривати буде до 20. грудня 1935. року.

Досі зголосилося до Школи 40 учнів. Є це на ниніні тяжкі часи поважне число. Але, коли зважити, що це наша одинока господарсько-садівничча школа та що наше населення переважно хліборобське — то число зголошених всетаки замале.

Навчання в школі є теоретичне і практичне; обіймає всі ділянки сільського господарства та підготовляє учнів не лише до праці на власному господарстві, але також до праці в хліборобських і ко-

оперативних організаціях.

При школі є оборонна мовою тварини, зразкові курники, шкілки овочевих дерев, продукція насіння, пасіка — все це примінене до практичного навчання на курсах.

Школа має ще й ремісничі варстти — столярський, ковальський, в яких охочі учні мають нагоду навчитися робити прилади, потрібні в господарстві.

В закінченню подаємо цінний звіт з укінчення цієї високовартісної школи в Милованию нашими учениками лемками в 1934-35. шк. році:

Степан Курило з Висової, Петро Опришко з Дол. Висловка та Семен Пейко з Руського Устя — покінчили навчання в Господарсько-Садівничій Школі в Милованию — всі три з дуже добрим

поступом. Окремо Хв. Дирекція Школи висловлюється про Семена Пейка, що він надзвичайно працьовитий і меткий молодець.

Дуже тішмося цею похвалою та ще більше буде нас радувати вістка, що наші брати, недавні учні Господарсько-Садівничої Школи, згідно з порученням виховників будуть примінювати набуте знання для добра рідних сторін, щоб піднести під кожним оглядом, зокрема під економічно-господарським — дотеперіше занедбане лемківське господарство та не будуть ждати »посади« — бо ж праця для рідного народу це найкраща посада і найвищий наказ. Також своєю поведінкою та культурним способом повинні вони заохочувати других до шляхотного наслідування добрих примірів і подбати, щоб як найбільше нашої української молоді з Лемківщини вписалось до цєї школи.

Годі собі також уявити, яка чудова стала би наша Лемківщина, якщо кожне село пісало би бодай одного здібного молодця на науку до Милования.

Брати за Океаном, відозвітесь! Поможіть!

«ВІДДАЙТЕ УКРАЇНУ!»

У Міляні (Італія) італійці уладили галабурду перед будинком більшовицького консульства. Кілька тисячна товпа італійців оточила більшовицький консулят і вигукувала проти більшовиків за те, що катують український народ. Товпа кричала: »Хай живе незалежна Україна!«, а відтак »Віддайте Україну!« Ця галабурда є знаменна тим, що на заході Європи знають про стан на Україні. Вона напевно викличе непорозуміння між більшовиками та Італією.

—○—

ГОРОЮ НАШІ БРАТИ УКРАЇНЦІ В ЮГОСЛАВІ.

Члени читальні »Просвіти« в Руськім Керестурі (Бачка, Югославія) давали в селі Бачці Петровцю концерт народних пісень і виставили драму »Ой не ходи, Грицю«. Хор із 34 осіб під проводом Всч. о. Тимка відспівав низку народних українських пісень та виставу »Гриця« секція виставляла вже п'ять разів у трьох місцевостях з великим успіхом. Славно, брати!

—○—

ЩЕ ОДИН ЦВИНТАР

На основі закону про ховання небіщників громади мають уладити окремі цвинтарі для людей, що належать до ріжних релігійних сект, безвірків і ріжних «ворожків»; таких не можна ховати на звичайних т. зв. ісповідних цвинтарях.

Заклик Просвіти

Пригадуємо, що місяць грудень — це місяць »Просвіти», що 8-го грудня — це один із найяскініших днів у нашій історії, бо день народин »Просвіти».

А від цеї благословеної хвилини минає саме 67 років важкої, ідейної, велітеської праці над національним освідомленням, над економічним двигненням, над організуванням, над освітою, над вихованням українського народу! Ми всі глибоко пройняті тою правдою, що з »Просвітою« звязане наше минуле, наше недавнє минуле, з »Просвітою« в'яжемо й наше майбутнє.

Великі діла за Нєю, а ще більші, тяжчі й відповідальніші перед Нєю.

Кожна закутина нашої країни жде праці »Просвіти«. До неї накликає кожна хвилина. Попри давні, щораз то нові, потреби ждуть заспокоєння.

Праці й праці! Праці щоденної, систематичної, організованої, дієціальної! — ждуть міліони.

А дати її наказує »Просвіті« не тільки серце, але й розум.

Освіта й виховання, це-ж підстава всякої праці, запорука всіх успіхів, це-ж камінь угла тривкої національної будови.

Отсє розуміємо вже добре всі.

I українське громадянство допоможе »Просвіті« і моралічно й матеріально сповнити це велике завдання, за що відповідаємо всім громадою і кожній зосібна перед історією, перед нацією, перед власним сумлінням.

У сповненні цього національного обов'язку ніщо не спинить нас!

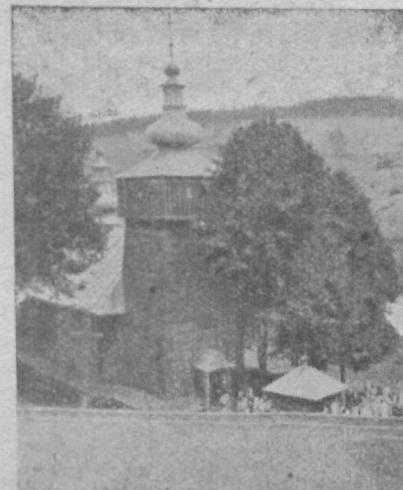
I все українське Громадянство це ділом докаже. Для життя й розвитку нації дастися працю й потрібний гріш.

З КАТОЛИЦЬКОГО СВІТУ.

Преосвящений Константин Богачевський, єпископ Америки, перевів тридневну місію, в церкві св. Юрія в Ньюорку. При цій нагоді Іх Експ. Константин був присутній на закінченні шкільного року школи СС. Василіяна при цій церкві.

При кінці червня відбувся в Празі (Чехи) величавий зізд католиків у усієї чеської держави. Зіхалося до пів мільйона католиків.

В Римі, де був цирк Нерона й де лилася кров християнська, відбулося величаве церковне торжество. Було багато священиків, монахів і вірних. В величавій процесії Архієпископ ніс Найсвятіші Тайни. Де колись катовано визнавців Христа, сьогодні тріумфує Христова віра.

Церква у Великій Ростоці
коло Кришпіці, збудована в 1818 р.
Світлив Др. Б. Гнатевич.

ЗАБОРОНА НА ОСНУВАННЯ КРУЖКА »РІДНОЇ ШКОЛІ« В ЯВІРНИКУ, ПОВІТ СЯНІК.

Старство в Сяноці заборонило оснівати Кружок »Рідної Школі« в Явірнику коло Команчі тому, бо місцевий парох о. Іванчук »міг би мати впливи« на діяльність нового Кружка, а він засуджений окружним судом в Сяноці на 8 місяців тюреми »за протидержавну діяльність«.

У хвилині, як старство видало це рішення, присуд на о. Іванчука був ще неправосильний, а сьогодні вже і знесла його краківська апеляція. Ми цікаві, як львівське відомство полагодить внесений реурс у цій справі.

ЩО ДІЯЛОСЬ У СТАРІМ ЗБАРАЖІ.

Дня 21. листопада ц. р. в часі Богослужіння вдерлися до церкви в Старім Збаражі (на північ від Тернополя) юрба римо-католиків під прогородом місцевих «стішельців». Вони вдерлися до церкви з наміром узяти її під костел. В церкві співали вони польські пісні та недопускали до дальнього греко-католицького Богослужіння. Напасники перебули в церкві цілий день, звідки викинула їх щойно поліція.

ПРОТИ ЕКЗЕКУЦІЇ.

Українські господарі зі села Лукова на Закарпаттю ставили збройний опір чеським податковим екзекуторам.

Узброєні колами і вилами селяни прогнали зі села чеських урядовців. Щойно на другий день у товаристві відділу жандармерії перевели в селі екзекуцію.

Важко наним людям і на Закарпаттю.

ВИЯСНЕННЯ.

На бажання Виділу Читальні »Просвіти« в Улючі поміщуюмо слідуюче оправдання:

Виділ Читальні »Просвіти« в Улючі має шану оправдатися перед Хвалючими Читачами »Нашого Лемка« в справі нападу на нього через »чорні овечки« в попереднім числі, начеб Виділ побирає гроши за співи хору в похоронах, а ніде їх не записував, отсім повідомляє, що жадних грошей від Ю. Дороцької не одержав, а від Е. Полянської одержав 5 зол., які є записані в касовій читальняній книзі, а цим киринникам, які замісьць взялися до путнішої праці, ставлять нам колоди під ноги радимо навчитися »азбуки«, а не очерювати невинних людей в часописах, бо Виділ має велике завдання перед собою, як саме будову власної домівки, якої пожаль досі село Улич не поставило, бо давніше люди дбали лише за коршми, яких перед війною нараховано сім, а теперішній Виділ складається із самих молодиків, бо від 21 до 30 літ, — мас над чим путним подумати та по-працювати.

В Улучі, дні 15. листопада 1935.

Ва Виділ: Олекса Середницький, голова. Павло Харидчак, секретар.

—о—

ПОСЛІДОВНО УСУВАЮТЬ ЖИДІВ.

Німці добре пізналися на жидах. На німецьких ресторанах і готелях є написи: »Жидам вступ заборонений«. В супільній обезпечальні Мінхену в Баварії є такий напис: »Хто піде до жида лікаря за порадою, то того замкнуть, як державного зрадника. Жінки німки не потребують жидівських лікарів«.

І так на кожнім полі німці усувають жидів.

—о—

НАПАД ВОВКІВ.

На село Суровичні Поляни (Сяніччина) напало стадо вовків і загризло кілька овець. Господарі з великим трудом при помочі залізних вил і ціпів відогнали вовків до ліса. Зокрема над гирівською горою та в міланецькій »Вільниці« господарі та пастухи часто бачили в осені вовків.

Долю здобудеш —

Нарід збагатиш —

Інтерес зробиш —

Старість забезпечиш —

Талан придбаєш —

Європу зідеш —

Радість життя маєш —
складаючи свої ощадності в Ко-
оперативному Банку »ДНІСТЕР«,
у Львові, вул. Руська ч. 20.

До відома Українській Парламентарній Репрезентації

В часі цьогорічного передновку, Березівщина переживала великий голод. Люди на весну ані не позасівали, ані не посадили бульби. Частину влада старалася допомогти. Прислано збіжжа на відробок при направі доріг. Однак тут діялись надужиття. І так в ноздрецькій волості в селах Глудно, Селиська, Володж трапилось, що селяни з Глудна зложили — по 3 зл. а конто бульби в сумі 300 зл. Однак як бульба прийшла, то забрав собі її війт збанкрутіваний дідич, а глудняни які складали кривавий гріш, не одержали ані бульби, ані грошей; в Селиськах натомісъ солтис за працю при направі дороги виплачував збіжжям, але не 5 кггр. як йому веліли, тільки відмірював горцем, в якому було тільки 4 кггр. На запит, чому не важить, казав, що він і так дає більшу міру, бо більше «вивальчил» для бідних в старості. До цього додати треба, що в збіжжі було багато піску. А збіжжа призначене для голодних володжан — стояло в солтиса в сінях і кури його йшли, а селянам не мав часу роздавати.

Прохаемо Українську Парламентарну Репрезентацію, щоб цю справу представила вищим властям, щоб перевели слідство та покарали винних, що жиравали та жирують на селянській нужді.

Покривожечі.

Кацапські „подвиги“ в Лубні

Пишуть нам, що в часі весілля в Лубні вбили кацапські завадіяки двох братів Васенків, свідомих українців, а третій Васенко важко потурбованій лежить і не знати чи видужає. Недавно в «Нашому Лемку» була донесена про Лубну та зростаючу національну свідомість у селі. Ale таке зростання національної свідомості не дуже то й подобалось недобиткам «руських». От і вони доказали колами й ножами, що вміють. Полялась неповинна кров наших братів. Ale це не зломить просвітлення. Жертви ці не будуть перешкодою до дальніої праці. A цим, що ще волікли у хвості Копистинських хай отворяться очі раз уже. Вороги села бажають собі цього роздору. Ми свідомі не будемо одинак його побільшувати. Тільки треба раз зліквидувати юдину роботу цих панків, що в селі живуть і коштом його крові нашу ссуть та роздор сіют.

Однак ми є певні, що недовго ці пані будуть ловити рибу, бо каламутна вода прочиститься, а тоді прозрять темні та оцінить цю чортівську роботу. Геть з кацапською заразою. Треба випалити її розпеченім залізом! За одноцілій національний фронт у Лубні!

Про подробні події в Лубні прохаемо читачів написати до «Н. Л.».

Жалібна вістка

Дня 20.ХІ. ц. р. згинув у молодому віці трагічною смертю господар **Василь Гамбаль селянин в Лосі**, новосандецького повіту. Бл. п. Василь Гамбаль осиротив молоду жену і осьмеро маленьких дітей. — Він належав до найсвідоміших громадян свого села. Був членом основником місцевої кооперативи читальні «Простіві», належав до тих, що в часі конскрипції не піддалися теророві та вписались як українці. Він усюди виступав в обороні українського слова та поборював кацапщину і троханівщину. Своїми пріметами зединяв собі любов і пошану громадян зі свого і сусідніх сіл. Доказом той любови бу величавий похорон, у якому взяли участь всі громадяни села Лосі і богато з сусідніх сіл. Земля, которую Він так дуже любив, нехай буде йому пером.

ЛІПШЕ ПІЗНО, ЯК НІКОЛИ.

Коло Нового Санча зачали будувати велику греблю на ріці Дунайці. Ця гребля має бути висока на трицять метрів; вона здергить води Дунайця, а спад води даста велику енергію до витворення електрики. Спинні води утворять велике озеро, довге на 20 кілометрів.

Безперечно, що така будова принесе великі користі карпатським сторонам. Однак аж гіркий досвід навести мусів у часі повені в 1934. р. на будову цеї греблі. Чи прийде черга і на другі карпатські ріки, як Вислік, Сян, що також роблять великі шкоди нашим селам — годі знати.

ЖАДАЙТЕ ВСЮДИ ТІЛЬКИ ПРАВДИВИХ УКРАЇНСЬКИХ ШЕВСЬКИХ КІЛКІВ

тільки з цим,
знакою
одинокої української
фабрики

ДЕНДРА
у Львові

Добре уважайте, бо жидівський картель підшивається під наше опалювання!!

Приєднайте вже свої статті, короткі цікаві оповідання і світлини до великого святочного числа «Нашого Лемка». Одночасно приєднуйте нових передплатників і читачів.

ШЛЯХОТНИЙ ПОСТУПОК ЧЛЕНИВ.

В селі Лодні, повіт Сянік відбулася членська забава з танцями при читальні «Простіві». За це покарали, на донесення поліції з Мирголода, містоголову Михайла Масняка гривною 10 злотих або 3-денною арештом. Відкладик до суду в Сяніці пічо не поміг, тому незадовго прийшов до села екзекутор стягнути гривну від містоголови. Однака містоголова волів піти відсідіти кару — хоч члени добровільно зложили назначену гривну. Тож згідно з наказом зголосився містоголова до Мирголода до волосного арешту. Ale, з огляду, що названого вибрали до Комітету збирания безробітних, солтис громади Лодна замінив цю кару на різання півтора саги дерева в місцевій школі. Тоді члени читальні добровільно зійшлися та скоро виручили в цій карі містоголову. За це містоголова зголосив і вписав члєдів до Матірного Товариства «Простіві» у Львові. Честь такому Віділові! (В. П.).

Чи Ви вже купили собі за 15 гр. українське дзеркальце з кольоровими портретами наших визначних людей? Гуртом продають: «Центросоюз», Львів, Зіморовича ч. 20, всі Повітові Союзи, та фабрика «Гар», Львів, Потоцького ч. 58 а. Всі Українські Кооперативи повинні спровадити свій товар!

ІМЕНУВАЛИ.

Греко-католицьким парохом Крініці, відомої лікувальної місцевості в новосандецькому повіті, іменував ап. адміністратор для Лемківщини о. Масюч дотеперішнього пароха з Мервич біля Жовкви, о. Евгена Хиляка, відомого московіфа.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ПЛЯНОВА ГОСПОДАРКА.

Польські газети доносять, що від 14. листопада ц. р. горять у фабриці сірників на Чижківку цілі стирти пачок сірників — цілком добрих. В той спосіб мають знищити припаси сірників на суму 400 тисяч злотих.

Чи не краще було би роздати тих сірників між бідаків, або продати їх по зниженні ціні? Нема що, гарний примір з Канади, що до моря кидає пшеницю.

ПОБИЛИСЬ СТУДЕНТИ.

З нагоди річниці смерті одного польського студента, заколеної у вуличній бійці з жидами у Львові, вибухли по всіх більших польських містах студентські галабурди проти жидів. Найперше вибухли вони у Варшаві, пізніше у Львові. Всюди болюче потурбовано жидівських студентів.

Поширяйте „Нашого Лемка“

Критика нашого життя

14. Виховання дітей.

»Яку собі дитину виховаеш — таку й маєш».

Давно колись сказав один великий німецький вчений: «Дайте мені в руки виховання, а переміню цілий світ». Таку то велику силу має виховання дітей і молоді. А ми так мало уваги звертаємо на це так важке виховання наших дітів. Тож ростуть собі наші діти, як ті дерева в лісі. А потім чуємо нарікання родичів: »А, май син такий, а моя доночка така« — там син підніс руку на батька, тут знову дона не хоче слухати мами і т. д. Без того всього могло би обйтися, наскільки б ми виховували свої діти як належиться і давали їм самі добрі приклад. Кілько то нажаль в наших хатах діти наслухаються про неморальні речі таки від своїх власних родичів, або які тяжкі проклони обиваються об їхні вуха. Тим брудом дитина змалку насякає і такою виховується, тому мало родичам з неї потихи. Дитину треба менше сварити, за те більше переконувати, ділати на амбіцію, встиг, почуття гідності, тощо. Дитині треба також змалку давати читати добре виховуючі книжочки і газетки як пр. »Дзвінок«.

15. Зайнтересування ремеслом і торговлею.

Людей прибуває в нас з кожним роком, а ґрунту не прибільшується, зачинають господарі ділти ґрунт між

дітей. Через це не йде до багацтва, тільки до гіршої біди. У тих хатах, де вже дійшло до поділу ґрунту, кипить сварка аж гуде й щораз більша нужда втискається під стріху. Ґрунт можна ділити лише до деякої границі, далі вже, треба собі сказати: гов, стій! Тому вже зараз мусимо подумати, що робити дальше, але так, щоб ішло до щораз ліпшого. Тут погляньмо довкруги себе та побачимо, що між нашим народом лише самі рільники. Та не з самої ріллі-землі людина живе. Треба купити вбранині, взуття, приладдя із заліза, тощо. Нажаль це все мусимо набути від несвоєного лиш чужого, по найбільшій часті від жидапосередника. Тут саме іде стежка в горох, тут собака закопана. Мусимо братися до ремесла і до торговлі. Зразу тільки на селі повинні ми взяти торговлю і ремесло, а відтак втискатися й до міста. Поволи, поступенно, але послідовно. Наши хлопці нехай вчаться бляхарства, римарства (кривулі на хомоті можна найти в наших лісах), пекарства, будівництва, мулярства і т. д., а також садівництва і пасічництва. А дівчата — кравецтва, куховарення (в кожній хаті має бути добра куховарська книжка!). Опановуймо ремесло і торговлю, щоб між нами були теж свої купці, ремісники і фабриканти, а не лише самі рільники-хлібороби!

(Дальше буде).

—о—

Врешті, поглядаючи чергою віків на поверхню наших земель, кидається в очі знаменна проява, що територіальні граници тримаються дуже кріпко свого місця. Межі сіл, громад цілими століттями остають незмінні; громади міняють свою адміністрацію або їй державну принадливість, але їхня територія-простір, за дуже рідкими винятками, остаеть все та сама (очевидно, що справу виділення колишніх присілків у самостійні окремі громади лишаємо тут на боці). Але й більші області, як повіти, округи, краї, заховують свої території цупкіше, як видається на перший погляд.

При різних політичних перемінах їхні граници міняють тільки свій характер: з адміністративних стають державними, з державних адміністра-

ІСТОРІЯ

УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА

видання Івана Тиктора — появляється 3-аркушевими зшитками, по 48 сторін друку, має багато ілюстрацій у тексті. Передплата 1.У.В. в краю, Чехії, Австрії та Франції: місячно 1 зшиток із пересилкою 1.20 зл., чвертьрічно 3 зшитки 3.50 зл., піврічно 6 зшитків 6.— зл., річно 12 зш. (цілість) 12.— зл. За кордоном річно 18.— зл. Все платне згори!

»Історію Українського Війська« замовляти під адресою: »Новий Час« Львів, Косцюшка 1а.

тивними, але більшими відтинками остають на давніх місцях.

Скільки політичних перемін перетривала державна границя, що йде головним хребтом Карпат від Попраду аж по джерела Черемоша, а не змінила ані свого місця ані навіть характеру. Це також тому, що здовж цього пограниччя від віків живе цей самий український народ, тісно привязаний до своєї землі та прадідівських Карпат.

ГОРИТЬ ГОСПОДАРСЬКЕ МАЙНО.

З невідомих причин згоріла хата свідомого громадянина Михайла Філіпа в селі Семушовій, повіт Сянік. Ходить поголоска, що це підпал, бо тоді саме, в дні 22. листопада ц. р. був ярмарок в Мриголаді.

СПІВАНКА.

зі села Богуші коло Пташкової.

Умерла ми жена
Уж ем остав вдовець,
Дам я ю поховат
Під сухій яловець;
Дам на ю викопат
Яму по колена;
Над з Богом спочива
Моя люба жена.

З ІСТОРІЇ ЛЕМКІВЩИНИ

Що лучить разом всі українські землі?

Коло Балигорода бачимо село Волковицю, така сама оселя Волковия находитися коло Тарнова; Городок коло Грибова над притокою до ріки Білой та Городок над Дунайцем; Ропниця Руська, Королева Руська на півдні від Грибова, Руське Село к. Ряшеве, Русинівська Воля на північ від Кольбушової; Чернець над Дунайцем на південний захід від Старого Санча, Черчик на півдні від Яворова, Черче коло Рогатина, Черница за Жидачевом; Ростока й Ростоки — читаємо — від Санча аж по Кути (Гуцульщина); Плава над Сяном, Плава коло Грибова, Плавче (Стрийщина — Плав'є), Плавча на Стрипі; Козярно коло Ніска, Козари коло Збаража; село Половці на Поділлю, присілок Половці коло Сянока; осади Пруси коло Самбора, Львова, Krakova, Прусинів коло Сокала; Розлуче коло Турки, Розлучки коло Долини, Розділе коло Горлиць — це саме означають; місто Теребовля, Теребещиці коло Затора, Теребеш на Закарпattю; Завадка Риманівська, Завадка коло Ропенки, Завадка коло Турки; Тинів недалеко

Дрогобича, Тинець над Вислою; Переїрів коло Снятиня, Переїкопана коло Переїшиля, Переїкіп к. Мельца, Переїскі коло Ясла, Прусік к. Сянока; — це географічно-історичний образ подібних до себе назвою місцевостей. Однак, як близьче приглянемося цим назвицям, тоді наглядно бачимо, що ще в давнині був такий один чинник, що спричинив цю схожість і подобенство або тотожність наведених місцевостей.

Цим чинником не міг бути ніхто інший, лише великий український народ. І цей народ занимав свої землі, згідно з польським істориком (Длугош), який каже, що ще в 15. столітті на захід від Пантиної, в оселі Присліп, князь (безперечно, український) Лев поставив граничний стовп з українським написом; та додає, що в тих сторонах наївсільських стояли стовпи, бо там два словянські народи (хіба що український і польський) стрікалися.

Також назвища: Данильче коло Рогатина, Ярослав над Сяном, Василів коло Руської Рави, Романова Воля, Романове Село і Романів, наконець Львів приводять нам у пам'ять наших князів Данила, Ярослава, Василька, Романа і Льва, що були основниками цих міст і осель.

ЗЛОДІЇ В СУДІ.

В суді, в Новому Санчі, викрили великі зловживання. При проповідованню касових книг виявилось, що судовий касієр Ян Слюзар вкрав 87.703 зл. Дальше в часі слідства вийшло на верх, що той самий панок на спілку з другими судовими урядовцями крали гроші, зложені в депозит — переховання в сумі 100 тисяч злотих. З того приводу відбувся судовий процес, що по триденній розправі скінчився засудом бувшого судового касієра Яна Слюзара на 8 літ, б. начальника Альфреда Годоля на 4 і б. управителя рахункового виділу Адама Гебенштрайта на 2 і пів року вязниці з припиненням і утратою громадянських прав на 10 літ. Крім того засуджено на 10 місяців вязниці дорожкаря Яна Кося за переховання 9 тис. злотих, які спроневірив Слюзар.

ДЕ ПОДІВАЄТЬСЯ ЗГОДА.

В селі Шляхотська Добра, п. Сянік, поїхав господар Михайло Дем'юович з Дмитром Дзюрдзевичем до громадського ліса громадити сухе лісове листя на підстилку. Так громадили, що аж колики пішли в рух і тепер сердега Дмитро бореться зі смертю в сяніцькому шпиталі. От — до чого веде нерозвага.

СТРАШНА ПОЖЕЖА.

В селі Чернилява, п. Яворів, згоріло до тла 61 господарств (172 будинків). Шкода сягає до 100 тисяч зл. Погорільці лишилися без харчу й одежі. Потрібна негайна поміч. Поможіть братам, чим хто може в нещастю. Допомогу слати до Народного Дому в Черниляві.

ДОГОВОРИЛИСЬ...

Під час світової війни, якто правдині москалі завитали аж у нашу Лемківщину і грабили все, що попало під руки, пити раз одна жінка стрічного московського старшину:

— Коли то юж раз підете од нас і дате нам съватий спокій?

— Как вайна коньчітса...

— Ба, а коли вайна скінчиться?

— Каїда будет мір.

— Но, то як буде мір, то вшитки люди вимрут і нас не стане, і хто втотчас буде жити на землі?

— Да, да, да... сказав москаль, та пішов дальше.

(B.)

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; четверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол.. Сторінка має 3 шпалти — за 1 мм. на 1-ну шпалту — 30 сот.. Оголошення в тексті — 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот.. Дрібні оголошення за слово 10 сот..

ВІДПОВІДІ.

Степан Б. Громадському поліцаєві за приношування часопису нічого не належитьться.

Дмитро Ск. Робити нові запальнички, або складові частини до нових запальничок не вільно, бо устава з 30. січня 1931. р. § 3. поз. 51. забороняє і назначає кару за це — нагомість направляти запальнички вільно кожному. Таке оречення видав Найвищий Суд в справі Осипа Блонки, що під Гнезнем занимався направою запальничок і поліція донесла про це до суду.

Мушина. Подайте нам точні докази, що газети пропадають у солтиса, а тоді впіннемо його, і скажемо, чим це грозить.

Степан В. Відповіді на квестіонар цінні, використаємо, як будемо мати більше вільного місця. »Договорилися« поміщаємо, — однаке дивуємося, чому нічо не пишете про сучасне життя?

Юрій К. У Львові повстало українська кооперативна ткальна фабрика »Комета«, що скуповує всяку пряжу. За нитки з льону, конопель і вовни платить удвоє дорожче, ніж за сире прядиво, клочча чи вовну, тому наші господарі ніколи не повинні збувати запівдармо прядива-повісма. Адреса: »Комета«, Львів 24. (Знесіння), вул. Словашького 1.

Вл. Олексій Тирлак, Петро Фецина та Семен Фудjak: Постасмо Вам часопис точно від 16 числа. Домагайтесь на пошті в Жмигороді. Привіт.

Вл. Степан Баюс з Панганої: 2 зл. переданий з допомоги »Народної Справи« Валентину брата Василя зачислено на »Нашого Лемка« по кінець місяця березня (марта) 1936 року.

Свідомий: Допис не піде, бо не підписаній повним іменем і пізвищем. Хто має відвагу писати, але не хоче підписати себе, нічо йому не порадимо. Врешті, горбатого і могила не направить.

Вл. Петро Гопей з Л.: Українські бувварі дістанете в Книгарні »Просвіти«, Львів Руська 1. в цікі за 1 прим. 1.80 зл. Короткий та цікавий спомин з війни пришліть, побачимо, чи буде надаватися до поміщення. Гарадз.

Не пишіть ніхто на обидвох сторінках паперу.

Вл. Катерина Брунарська, Зубрик: 3. 2. 34. одержали ми 1.80 зл., відтак рек. 1.80, зл., знову 9. 4. 1935. р. 1.50 зл. Часопис точно посилаємо, чому не доходить від квітня — не знаємо. Якщо Ви не одержували, відідо, що якісні несамовиті речі діються з часописом. На Ваше бажання здережуємо від 23-47 числа. Цікаве, хто в Зубрику доручає поштові посилки?

Вл. Мокрина Палига: Подайте нам нову адресу. Привіт.

Вл. Петро Ріопка: 6 календарів »З. К.« посилаємо, письмо і значок на 25 гр. перед

дали до »Дністра«, »Комара« повідомили, що дякуємо за підтримку на пресовий фонд. Гарадз.

Вл. о. М. О.: Відповіді давно пішли.

Хв. Читальня »Просвіти« в Ургуаю: З побажання щиро дякуємо, »Новий Час« і »Нашого Лемка« підемо. З братнім привітом.

Вл. В. Присташ: В справі хрестів пишіть коротко до »Нашого Прапору«, решту вихіснємо. Знімки за темні. »Верте« підемо, до »Центросоюза« напишіть окремо. Привіт.

З ЛЕМКІВСЬКИХ ПІСЕНЬ.

Долішній Вислік.

Там на верх гороньки
Золота цирковця,
А х тій цирковці
Округлий пристів;
А затим пристолом
Сам мілій Господ
Книгоньки читаєт
І постоночки глядат
Шіст різдвяного,
А сім вилікого.
А хож мі їх опостит
По справедливости,
Тому буди царство отворени,
А пекло замкнени.
Кліч затрачені
Смолом запущени.

ЩЕ ОДНЕ ЦІННЕ ПРИЗНАННЯ.

Передрук з »Рідної Школи«.

Іван Филипчак: БУДІВНИЧИЙ ДЕРЖАВИ. Історична повість з 12. віку.

Це період князя Володимира, батька Ярослава Осмомисла і збирания та закріплювання ним українських земель в одні могутні державу. Автор нерегілярно представив тодішні географічні, гospодарські й культурні відносини, князі міжусобиці, та посторонні хижакські посягання різних ворожих сил на багаті українські землі. На основі історичних літописей переглядно представив здавалось би непоборимі труднощі, а по частині прямо катастрофальні моменти, які розумими, рішучими, а по частині хитрими потягненнями князя Володимира, всежтаки удавалося усунути і зберегти та скріпити українську державу. Як у кожній повісті, так і тут находимо й любовні епизоди, які оживляють повість. — Найціннішою сторінкою цієї історичної повісті — це її загально-українська, соборницька тенденція, а зокрема узгляднення Лемківщини як першої щитниці українських земель перед західними захланіми сусідів. Нова повість підкреслила тим, що її наставлення наскрізь байдаре, позитивне, державно-творче. Вона має велике суспільно-виховне значення для нашого громадянства і зокрема для молоді. Тому можу гарячо поручити її всім бібліотекам, нашим Кружкам, рідношкільним виховним установам та Доростові Р. Ш. — Набути можна в Книгарні »Рідної Школи« у Львові, вул. Сикстуська, ч. 20. Іван Герасимович.

